

DÜNYA TARİHİNDE KAYITLARA GEÇMİŞ SALGIN HASTALIKLAR VE KAYIPLAR 1500 öncesi

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
75000-100000	Yunanistan	MÖ 429-426	Atina Vebası	Bilinmiyor, Tifüs olabileceği tahmin ediliyor.	[1]
5 milyon; nüfusun %30'u.	Avrupa, Batı asya, Kuzey Afrika	165-180	Antoninus vebası	Bilinmiyor, belirtiler çiçek hastalığı ile benzer.	[2]
	Avrupa	250-266	Kıbrıs vebası	Bilinmiyor, çiçek hastalığı olabileceği tahmin ediliyor.	[3]
25-50 milyon; nüfusun %40'ı.	Avrupa	541-542	Justinianus Veba Salgını	Veba	[4]
	Britanya Adaları	664-668	664 vebası	Veba	[5][page needed]
	Britanya Adaları	680-686		Veba	[5][page needed]
75-100 milyon; nüfusun %30-60'ı.	Avrupa	1347-1357	Kara ölüm	Veba	[6]

1500-1699

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
5-15 milyon; nüfusun %80'i	Meksika	1545-1548		Kanamalı ateş, Viral kanamalı ateş	[7][8][9]
2-25 milyon; nüfusun %50'si	Meksika	1576	1576 kanamalı ateş salgını	Viral kanamalı ateş	[7][8][9]
	Seneca ulusu	1592-1596		Kızamık	[10]
	İspanya	1596-1602		Veba	[11]
	Güney Afrika	1600-1650			
	Londra, İngiltere	1603		Veba	

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Mısır	1609		Veba	
Nüfusun %30-90'ı	New England'ın güneyi, özellikle Wampanoag halkı	1616-1619		Nedeni bilinmiyor. Son yapılan araştırmalara göre salgının nedeni leptospiroz ile beraber Weil sendromu olduğunu göstermektedir. Klasik açıklamalar sarıhumma, hiyarcıklı veba, grip, çiçek hastalığı, su çiçeği, tifüs, veya hepatit B ve hepatit D'nin beraber etkileşiminin salgını başlatmış olma ihtimali olduğunu söylemektedir.	[12][13]
280,000	İtalya	1629-1631	1629-1631 İtalyan vebası	Veba	[14]
	Ontario, Wyandot halkı	1630		Çiçek hastalığı	
	On üç koloni, Plymouth Colonisi	1633		Çiçek hastalığı	
	On Üç Koloni, Connecticut Nehri bölgesi	1634		Çiçek hastalığı	
	Newcastle, İngiltere	1636		Veba	
	Çin	1641-1644		Veba (Ming Hanedanlığının yıkılmasının nedenlerindendir)	[15]
	İspanya	1647-1652	Sevilla Büyük Vebası	Veba	
	Güney Amerika	1648		Sarıhumma	
	Napoli, İtalya	1656			
	Boston, Massachusetts, On Üç Koloni	1657		Kızamık	
24,148 ^[16]	Hollanda	1663-1664		Veba	
100,000 ^[17]	İngiltere	1665-1666	Büyük Londra Vebası	Veba	[18]
40,000	Fransa	1668		Veba	

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	İspanya	1676-1685	Veba		
76,000	Avusturya	1679	Büyük Viyana Vebası	Veba	
	Boston, Massachusetts, On Üç Koloni	1687		Kızamık	
	New York, On Üç Koloni	1690		Sarıhumma	

18. yüzyıl

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Kanada, Yeni Fransa	1702-1703		Çiçek hastalığı	[19]
	Stokholm, İsveç	1710-1711		Veba	
	Boston, Massachusetts, On Üç Koloni	1713			
	New England ve Büyük Gölleler, On Üç Koloni	1713-1715		Kızamık	
	Kanada, Yeni Fransa	1714-1715		Kızamık	[20]
	Marsilya, Fransa	1720-1722		Veba	[21]
	Boston, Massachusetts, On Üç Koloni	1721-1722		Çiçek hastalığı	[22]
	Boston, Massachusetts, On Üç Koloni	1729		Kızamık	
	Cádiz, İspanya	1730		Sarıhumma	
	On Üç Koloni	1732-1733		Grip	[23]
	Kanada, Yeni Fransa	1733		Çiçek hastalığı	[24]

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
>50,000	Balkanlar	1738	1738'in büyük vebası	Veba	
	Güney Karolina, On Üç Koloni	1738		Çiçek hastalığı	
	Boston, Massachusetts, On Üç Koloni	1739-1740		Kızamık	
	Messina, İtalya	1743		Veba	
	On Üç Koloni, CT, NY, PA, SC	1747			
	Kuzey Amerika	1755-1756		Çiçek hastalığı	
	Kuzey Amerika	1759		Kızamık	
	Kuzey Amerika, Karayıpller	1761		Grip	
	Kuzey Amerika, şimdiki Pittsburgh bölgesi (Fıransız-Yerli savaşının bir parçası olan Fort Pitt kuşatması sırasında biyolojik savaş kurbanı Kızılderililer.)	1763		Çiçek hastalığı	
>50,000	Rusya	1770-1772	1770-1772 Rus vebası	Veba	
	Pasifik Kuzeybatısı Kızılderilileri	1770s		Çiçek hastalığı	[25]
	Kuzey Amerika	1772			
	Kuzey Amerika (Özellikle kuzey-doğusunda)	1775		Sebebi bilinmiyor	
	İngiltere	1775-1776		Influenza	[26]
	İspanya	1778	Cadiz	Deng humması	
	Ova Kızılderilileri	1780-1782	Kuzey Amerika çiçek salgını	Çiçek hastalığı	[27]
	Pueblo Karayıplilieri	1788		Çiçek hastalığı	
	Philadelphia ve New York	1788		Kızamık	
	Yeni Güney Galler, Avustralya (Aborjinler arasında)	1789-1790		Çiçek hastalığı	[28]
	Vermont, ABD	1793		Grip ve ve tifüs	

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
			salgını		
	Virginia, ABD	1793			
	Amerika Birleşik Devletleri	1793-1798	1793 Philadelphia sarıhumma salgını	Sarıhumma	[29]

19. yüzyıl

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	İspanya	1800-1803		Sarıhumma	[30]
	Osmanlı İmparatorluğu, Mısır	1801		Hiyarcıklı veba	[31]
	New York, ABD	1803		Sarıhumma	
	Mısır	1812		Veba	
	İstanbul, Osmanlı İmparatorluğu	1812		Veba	
	Malta	1813		Veba	
	Bükreş, Romanya	1813		Veba	
	İrlanda	1816-1819		Tifüs	
>>100,000	Asya, Avrupa	1817-1824	İlk kolera pandemisi	Kolera	[32]
	Amerika Birleşik Devletleri, Schuylkill Nehri yakınılarında	1820-1823		Humma	
	Barselona, İspanya	1821		Sarıhumma	[33]
	Yeni Güney galler, Avustralya (Aborjinler arasında)	1828		Çiçek hastalığı	[34]
	Hollanda	1829	Groningen salgını	Sıtma	
	Güney Avustralya	1829		Çiçek hastalığı	[35]
	İran	1829-1835		Hiyarcıklı veba	[36]
>>100,000	Asya, Avrupa, Kuzey Amerika	1829-	İkinci kolera pandemisi	Kolera	[32]

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
		1851			
	Mısır	1831		cholera	[37][38]
	Ova Kızılderilileri	1831-1834		Çiçek hastalığı	
	Londra, İngiltere; Paris, Fransa	1832		Kolera	
	Kuzey Amerika, New York, Montreal diğer şehirler	1832		Kolera	
	Columbus, Ohio, Amerika Birleşik Devletleri	1833		Kolera	
	New York, Amerika Birleşik Devletleri	1834		Kolera	
	Mısır	1834-1836		Hıyarçıklı veba	[37][38]
	Philadelphia, Amerika Birleşik Devletleri	1837			
	Büyük Ovalar	1837-1838	1837-38 çiçek hastalığı salgını	Çiçek hastalığı	[39]
	Dalmaçya	1840		Veba	
	Cape Town, Güney Afrika	1840		Çiçek hastalığı	
	Amerika Birleşik Devletleri (Özellikle güneyde çok daha ciddi)	1841		Sarıhumma	
20,000+	Kanada	1847-1848	1847 tifüs salgını	Tifüs salgını	[40]
	New Orleans, Amerika Birleşik Devletleri	1847		Sarıhumma	
	Dünya çapında	1847-1848		Grip	[41]
	Mısır	1848		Kolera	[37][38]
	Kuzey Amerika	1848-1849		Kolera	
	Amerika Birleşik Devletleri	1850		Sarıhumma	
	Kuzey Amerika	1850-1851		Grip	
	Amerika Birleşik Devletleri (Illinois, Büyük Ovalar ve Missouri)	1851		Kolera	

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	New Orleans, Amerika Birleşik Devletleri	1852			
1,000,000	Rusya	1852-1860	Üçüncü kolera pandemisi	Kolera	[32]
	şimdiki Yemen, Osmanlı İmparatorluğu	1853		Veba	[42]
4,737	Kopenhag, Danimarka	1853	1853 Kopenhag kolera salgını	Kolera	[43]
616	İngiltere	1854	Geniş Cadde kolera çıkışısı	Kolera	[44]
	Amerika Birleşik Devletleri	1855		Sarı humma	
	Dünya çapında	1855-1950	Üçüncü veba salgını	Hiyarcıklı veba	[45]
	Lizbon, Portekiz	1857		Sarıhumma	
	Victoria, Avustralya	1857		Çiçek hastalığı	[46]
	Avrupa, Kuzey Amerika, Güney Amerika	1857-1859		[47]	
	Orta doğu	1863-1879	Dördüncü kolera pandemisi	Kolera	[32]
	Mısır	1865		Kolera	[37][38]
	Rusya, Almanya	1866-1867		Kolera	
	Sidney, Avustralya	1867		Kızamık	
	Irak	1867		Veba	[48]
	Buenos Aires, Arjantin	1852-1871		Sarıhumma	[49]
	Almanya	1870-1871		Çiçek hastalığı	
40,000	Fiji	1875		Kızamık	[50]
	Rus İmparatorluğu, Bakü (şimdiki Azerbaycan)	1877		Veba	[51]
	Mısır	1881		Kolera	[37][38]
>>9,000	Hindistan, Almanya	1881-	Beşinci kolera salgını	Kolera	[32]

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
		1896			
3,164	Montreal	1885		Çiçek hastalığı	Montreal Zaman çizelgesi
1,000,000	Dünya çapında	1889- 1890	1889-1890 grip pandemisi	Grip	[52]

20. yüzyıl

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Kongo havzası	1896-1906		Trypanosomiasis	[53]
>>800,000	Avrupa, Asya, Afrika	1899-1923	Altıncı kolera pandemisi	cholera	[32]
113	San Fransisko	1900-1904	Üçüncü veba pandemisi	Hiyarcıklı veba	[54]
	Batı Afrika	1900		Sarıhumma	
	Uganda	1900-1920		[55]	
	Mısır	1902		Kolera	[37][38]
	Hindistan	1903		Veba	[56]
40,000	Harbin, Shenyang, Çin	1910-1912		Hiyarcıklı veba	[57]
75,000,000	Dünya çapında	1918-1920	İspanyol gribi	[58]	
	Rusya	1918-1922		Tifüs	
	Mısır	1942-1944		Sıtma	[37][38]
	Harbin, Çin	1946		Hiyarcıklı veba	
	Mısır	1946		Tekrarlayan ateş	[37][38]
	Mısır	1947		Kolera	[37][38]
2,000,000	Dünya çapında	1957-1958	Asya Gribi	Grip	[59]
	Dünya çapında	1961-1975	Yedinci kolera salgını	Kolera	[32]
1,000,000	Dünya çapında	1968-1969	Hong Kong gribi	Grip	[59]
5	Hollanda	1971	Staphorst, Elspeet ve Uddel	Çocuk felci	[60]
35	Yugoslavya	1972	1972 Yugoslavya çiçek hastalığı çıkışı	Çiçek hastalığı	

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Amerika Birleşik Devletleri	1972-1973	Londra gribi	Grip	[61]
15,000	Hindistan	1974	1974 Hindistan çiçek hastalığı salgını	Çiçek hastalığı	
>30,000,000	Kongo havzası	1960- günümüz	HIV/AIDS pandemisi	HIV/AIDS	[62]
	Güney Amerika	1990s		Kolera	
52	Hindistan	1994	1994 Surat veba salgını	Veba	[63]
	Batı Afrika	1996		Menenjit	

21. yüzyıl

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Orta Amerika	2000		Deng humması	[64]
	Nijerya	2001		Kolera	[65]
	Güney Afrika	2001		Kolera	[66]
775	Asya, Kanada	2002-2003	SARS	SARS koronavirüs	
	Cezayir	2003		Veba	[67]
	Afganistan	2004		Layşmanyaz	[68]
	Bangladeş	2004		Kolera	[69]
	Endonezya	2004		Deng humması	
	Senegal	2004		Kolera	[70]
	Sudan	2004		Ebola	
	Mali	2005		Sarıhumma	[71]
19	Singapur	2005	2005 Singapur deng humması çıkıştı	Deng ateşi	[72]
	Luanda, Angola	2006		Kolera	[73]
	Kongo	2006	Ituri	Veba	
	Hindistan	2006		Sıtma	[74]
50+	Hindistan	2006	2006 Hindistan deng humması çıkıştı	Deng ateşi	[75]

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Hindistan	2006	Chikungunya çıkışı	Chikungunya virüsü	[76]
50+	Pakistan	2006	2006 Pakistan deng humması çıkışı	Deng humması	[77]
	Filipinler	2006		Deng humması	
	Mweka, Kongo	2007		Ebola	[78]
	Etiyopya	2007		Kolera	[79]
49	Hindistan	2008		Kolera	[80]
10	Irak	2007	2007 Irak kolera çıkışı	Kolera	[81]
	Nijerya	2007		Çocuk felci	[82]
	Porto riko, Dominik Cumhuriyeti, Meksika	2007		Deng humması	[83]
	Somali	2007		Kolera	[84]
	Uganda	2007		Ebola	
	Vietnam	2007		Kolera	[85]
	Brezilya	2008		Deng humması	
	Kamboçya	2008		Deng humması	[86]
	Çad	2008		Kolera	[87]
	Çin	2008		El, ayak ve ağız hastalığı	
	Madagaskar	2008		Hiyarcıklı veba	[88]
	Filipinler	2008		Deng humması	[89]
	Vietnam	2008		Kolera	[90]
4,293	Zimbabve	2008-2009	2008-2009 Zimbabve kolera çıkışı	Kolera	
18	Bolivya	2009	2009 Bolivya deng humması salgını	Deng humması	
49	2009	2009 Gujarat hepatit çıkışı	Hepatit B		
	Queensland, Avustralya	2009		Deng humması	[91]

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
	Dünya çapında	2009	2000'lerdeki kabakulak çıkışı	Kabakulak	
931	Batı Afrika	2009-2010	2009-2010 Batı Afrika menenjit çıkışı	Menenjit	[92]
14,286	Dünya çapında	2009	2009 grip pandemisi	Grip	[93][94]
8,500+ (Mart 2014)	Hispanyola	2010-günümüz	Haiti kolera çıkışı	Kolera	[95][96]
4,500+ (Şubat 2014)	Kongo Demokratik Cumhuriyeti	2011-günümüz			[97][98]
170	Vietnam	2011-günümüz		El, ayak ve ağız hastalığı	[99][100]
350+	Pakistan	2011-günümüz	2011 Pakistan deng humması çıkışı	Deng humması	
847 (10 Ocak 2013 itibarıyla)	Darfur Sudan	2012	2012 Darfur, Sudan'da sarıhumma çıkışı	Sarıhumma	[101]
449 (11 Haziran 2015 itibarıyla)	Dünya çapında	2012-günümüz	2012 Ortadoğu SARS çıkışı	MERS	[102]
>11,300	Batı Afrika	2013-2016	Batı Afrika Ebola virüs salgını	Ebola virüsü hastalığı	[103][104]
183	Amerika	2013-2015	2013-14 chikungunya çıkışı	Chikungunya	[105]
40	Madagaskar	2014-günümüz	2014 Madagaskar veba çıkışı	Hiyarcıklı veba	[106]
36	Hindistan	2014-günümüz	2014 Odisha jaundice çıkışı	Öncelikle Hepatit E, ancak Hepatit A da neden olabilir	[107]
2,035	Hindistan	2015-günümüz	2015 Hindistan domuz gribi çıkışı	Grip A virüsü H1N1 altipi	[108][109][110]
	2015-günümüz	Amerika Zika virüsü çıkışı (2015 ve sonrası)	Zika virüsü		
Yüzlerce (1 Nisan 2016 itibarıyla)	Afrika	2016	2016 Angola sarıhumma çıkışı	Sarıhumma	[111]
>27,500 (Mart 2020)	Dünya çapında	2019-Günümüz	2019-20 koronavirüs	Şiddetli akut solunum yolu	[112]

Ölüm sayısı (tahminen)	Konum	Tarih	Madde	Hastalık	Kaynak
itibarıyla)			pandemisi	sendromu koronavirüsü 2	

wikipedia
